A._Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Education).-

- (a) No.
- (b) Does not arise in view of reply to clause (a).
- Sri H. V. KOUJALGI.—Is it not a fact that in old Hyderabad area that each subject is taught by different teachers while in Bombay Karnataka area all subjects are taught by one teacher?
- † Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It is not so. All depend on the strength of the teachers of a particular school. Each will have to handle each subject. If there are no teachers the existing staff will have to handle all the classes.
- Sri H. V. KOUJALGI.—Is it that one teacher will have to handle all classes of all subjects and is it the pattern of education?
 - Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It is not so.
- Sri K. H. PATIL.—Is it true that the Government is not changing its pattern from recognising the schools which are having co-education and why it should not have separate schools for girls?
- Mr. SPEAKER.—How does it arise here. The member may put separate Question.

Package Scheme in Arkalgud Taluk

*Q.-65. Sri H. N. NANJE GOWDA (Arkalgud).-

Will the Minister for Public Works be pleased to state :-

the stage at which the package scheme (i.e., irrigation through lift irrigation and pumping sets water sources bedding Cauvery and Hemavathi River) in Arkalgud taluk stands at present?

A.—SrI ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

Some schemes on river Cauvery are under investigation. No scheme has been proposed for Arkalgud Taluk for utilising water from the river Hemavathi.

- ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ...ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಇನ್**ವೆಸ್ವಿಗೇಷನ್** ಮಾಡುತ್ತೀರಿ :
- † ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಕಾವೇರಿಯಿಂದ 10 ಸ್ಕೀಮುಗಳ ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧ ವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ.
- ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇರತಕ್ಕ ನಿಯಮಗಳು ಏನು ?
- ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ನಿದ್ಧವಾದಮೇಲೆ ನರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದು ಪರಿಷ್ಕೃತ ಆದದ್ದು ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಣಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅರಕಲಗೂಡಿನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಇನ್ ವೆಸ್ಟಿ ಗೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ : ಫೈನರೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕು ? ಮಂಜೂರಾತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕು ?
- ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಹಾನನೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.
- ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅರಕಲಗೂಡಿನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ಕೀಮು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಪಟ್ಟ ತಯಾರಾಗಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಆಗಿ, ಫೀಸಿಬಿಲಟಿ ಒಪ್ಪಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರಿಂದ ಬಂದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ !
- ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಯೋಜನೆಗಳು ಅಖ್ಯೆರಾಗಿ ನಿದ್ದವಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಎಷ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಅಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ನಿದ್ದವಾಗಿರುವುದು ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ.
 - ಶ್ರೀ ಕೆ ಪಿ. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ, _ಹಾನನ ಔಲ್ಹೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ?
- ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಹಾನನ ಜಿಲ್ಲೆಯಂದ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಕಷ್ಟು ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ.
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ....ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 3-4 ವರ್ಷದಿಂದ ಕಾವೇರಿ, ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಅರಕಲಗೂಡು, ಹೊಳೆನರನಿಪುರ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ನದಿಗಳ ನೀರು ಹೇರಳವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಲಘ್ಟ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಟೀಮು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ನಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?
- ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್ (ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು).__ರಿವರ್ ಆಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಗೊರೂರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಡ್ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ. ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಡ್ ನಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಶೇಖರಣ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಇರ್ರಿಗೇಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ 1924ರ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಲಮಿಟೆಡ್ ಫ್ಲೋನ್ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಾಗರದಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಗೊರೂರು ಅಣ್ ಕಟ್ಟು ಪಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ರಿಜರ್ಪ್ಯಾಯರ್ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲ ಲಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಣ್ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದ್ದು ರಾಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಶ್ರೀ ಜೆ. ಆರ್. ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ.__ಜಗಳೂರು ಲಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮು ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ, ಬಹಳ ದಿವನವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರಕಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಏನು ?
 - ಶ್ಯೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.
- Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Hon'ble Minister just now mentioned that 1924 agreement is an impediment. I think he is trading on the language of the agreement too far. May I know whether any objection has been raised either by the Central Government or by the Madras Government wherein they have said that under that agreement you cannot take up even lift irrigation scheme!
 - Sri VEERENDRA PATIL.—Whether we take up lift irrigation or flow irrigation, the question is how much water we are entitled to utilise according to that agreement. Whatever quantity of water we are entitled to utilise, it is for us to decide whether we use it by lift irrigation or flow irrigation. Whichever is feasible, we will take up.

5TH JULY 1967 553

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is no aswer to my question. In my opinion, the Hon'ble Minister by this answer is bartering away the rights of this State when he says that lift irrigation also is included in the agreement. My contention is that the 1924 agreement is only with regard to the impounding of waters when big projects are taken up. Lift irrigation does not come under that. This is only an excuse for not taking up the work. But 1924 agreement should not be trotted out for this purpose.

sri VEERENDRA PATIL.—Sir, I am prepared to place that agreement before the House. We are entitled to impound a certain quantity of water under that agreement. But at the same time, there is another clause that we have to release so much of water at KRS. If we are to release that much of water at KRS, it will set a limit on the utilisation of waters by us and we cannot impound water or utilise it in any manner either in Hemavathi or in Harangi.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The 1924 agreement is only in respect of building big reservoirs. If your argument is accepted, we cannot even have drinking water out of that river.

Sri VEERENDRA PATIL.—What about the flow in the river which we have to release under that agreement? We have to release so much water. I do not remember exactly the figures. During these months, we have to release nearly 24,000 cusecs. Supposing we get only 22,000 cusecs we cannot get even a drop of water. We have to release the entire quantity.

Sri C. K. RAJAIAH SETTY.—You were pleased to say that agreement comes in the way of providing lift irrigation facilities. You have already sanctioned one such scheme in Periyapatna taluk which is in the Cauveri basin. Does not this agreement come in the way of that also t

Sri VEERENDRA PATIL.—It will come. I never said that we are not going to take any lift irrigation scheme. I only said that feasibility has to be worked out. Wherever we cannot give flow irrigation, we have to think of lift irrigation.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.....ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 1924 ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ನ ಅತಂಕ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 45 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿಎಫ್ಟ. ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈಗ ತಯಾರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮೇಜರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗೋರೂರು ಅಥವಾ ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿಯಲ್ಲಿ 33 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿಎಫ್ಟ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಅಂತ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಏಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾರ್ಟರ್.—45 ಟ. ಎಂ. ನಿ. ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿ ಕಾರ ಇದೆ. ಮದರಾನಿನವರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟದ್ದಾರೆ ಆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ 40 ಪರ್ನೈಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರೆಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಬಾಂದು ಎಂಬ ಎಯವು ಇದೆ. ಏನು ಕ್ರಾಪಿಂಗ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ನ ಇರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಲಮಿಟೆಡ್ ಫ್ರೋಗ್ಯಾರಂಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾಂಟ್ರಡಿಕ್ಟರಿ ಕಾನ್ಫ್ಲಿಕ್ಟಿಂಗ್ ಆಗಿರುವ 1924 ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಅಂತ ಪದೇ ಪದೇ ಹೆಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

- ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಕೀಂಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಐಚಿತವಾಗಿ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಫೀನಿಬಲಟ ನರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೋತದ್ದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ 1
- ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್. _ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೋತದ್ದು ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲ, 3-4 ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಎಂದಿನದು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.
- ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಹೊನ ಮೈನೂರಿನ ಭಾಗದಲ್ಲ ಫೀಡಿಬಲಟ ಇದ್ದು ಹಳೆ! ಮೈನೂರಿನ ಭಾಗದಲ್ಲ ಫೀಜಿಬಲಟ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದು ನರಿಯೇ ?

2-00 P. M.

- ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.....ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲ ಇದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಫೀಜಿಬರ್ ಆಗದ ಕೆಲನಗಳು ಅವು ಅಪ್ಪರ್ಕೃಷ್ಣಾ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲೇ ಇರಲ ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲೇ ಇರಲ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ಪುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.
- ಶ್ರೀ ಎರ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—1924 ನೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿ ನಿಂದ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳರಾಯಿತು. Will you invoke the term, "substantial change in circumstances" and reconsider the 1924 Agreement? ಆ 1924ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?
- ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಒಪ್ಮೆ ಅಂಗ್ರಿಮೆಂಟಾದವೇಲೆ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಗೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಇರತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ವಾಂಡನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲ ಮುಗಿಯಿತು. ಈಗ ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Ninth and Tenth Generators of Sharavathy Valley Project

Q._45. Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).-

Will the Minister for Public Works be pleased to state :--

- (a) the stage at which the ninth and tenth generators of the Sharavathy Valley Project stands at present;
- (b) whether they are in a position to secure the machinery and equipment required for the purpose immediately and if so, when;
 - (c) the reason for the delay in commissioning these units;
 - (d) when the same would be commissioned?

A ._ SrI VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works) .-

- (a) The project report is before the Government of India.
- (b) and (c) Does not arise.
- (d) It is proposed to commission these units during the years 1969-70 and 1970-71.